

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk
2025-0000493022

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
1. Geannoteerde agenda
Eurogroep en Ecofinraad
november 2025

Datum 30 oktober 2025
Betreft Geannoteerde agenda Eurogroep/Ecofinraad november
2025

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de vergaderingen van de Eurogroep en Ecofinraad van 12-13 november a.s.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen

Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad 12-13 november 2025

Eurogroep

Agendaonderwerp: Macro-economische en begrotingsontwikkelingen, inclusief een debriefing van de internationale bijeenkomsten

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal van gedachten wisselen over de macro-economische en begrotingsontwikkelingen in de eurozone. Ook zal de Eurogroep een terugkoppeling ontvangen van internationale vergaderingen.

In haar meest recente raming van september jl. heeft de Europese Centrale Bank (ECB) haar groeiverwachtingen voor de eurozone licht bijgesteld. De ECB raamt de bbp-groei nu op 1,2% in 2025, 1,0% in 2026 en 1,3% in 2027. Voor 2025 is dit een verhoging van 0,3 procentpunt ten opzichte van de juniraming, vooral door sterker dan verwachte groeicijfers in de eerste helft van het jaar. Voor 2026 is de groeiverwachting daarentegen licht neerwaarts aangepast, onder meer vanwege de waardestijging van de euro en een zwakkere buitenlandse vraag.

De ECB raamt de inflatie voor de eurozone op 2,1% in 2025, 1,7% in 2026 en 1,9% in 2027. Voor 2025 en 2026 is de raming met 0,1 procentpunt opwaarts bijgesteld t.o.v. de juniraming, voornamelijk door hogere energie- en voedselprijzen. De ECB verwacht dat de inflatie in de rest van 2025 rond het niveau van 2% zal blijven schommelen, waarna inflatie in 2026 licht zal dalen (met name in de niet-energie componenten).

De arbeidsmarkt blijft veerkrachtig. De ECB verwacht dat de werkloosheid in de eurozone in 2025 licht zal oplopen, maar de komende jaren weer zal dalen tot rond het historisch lage niveau van 6,0% in 2027. Ook verwacht de ECB dat de reële lonen verder zullen stijgen, gesteund door de afnemende inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt.

Voor het eurogebied wordt verwacht dat het begrotingstekort en overheidsschulden de komende jaren zullen toenemen. Na een tijdelijke daling in 2025 zou het tekort van de gehele eurozone weer oplopen tot 3,4% van het bbp in 2027, vooral door hogere rentelasten. Ondanks iets krasser begrotingsbeleid blijft de schuldquote naar verwachting stijgen.

Het kabinet vindt het belangrijk dat lidstaten hervormingen doorvoeren om hun structurele groeipotentieel te verhogen. Verder blijft de houdbaarheid van de overheidsfinanciën van belang.

Daarnaast zullen het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (de Raad) en de Europese Commissie (Commissie) aan de Eurogroep een terugkoppeling geven over de G20-bijeenkomst voor ministers van Financiën en centrale bank gouverneurs op 15 en 16 oktober. Tijdens deze bijeenkomst werd gesproken over de recente ontwikkelingen van de mondiale economie. Aan het einde van deze bijeenkomst werd een gezamenlijke verklaring uitgebracht, waarmee de G20-inzet op het gebied van de hoge schuldenlasten van ontwikkelingslanden werd bekrachtigd¹.

Ook zal de Eurogroep terugblikken op de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank, die plaatsvond van 13 tot en met 18 oktober. Het IMF presenteerde tijdens de jaarvergadering zijn nieuwe economische raming die voorspelt dat wereldeconomie in 2025 met 3,0% zal groeien, gevolgd door een groei van 3,1% in 2026. Tijdens de jaarvergadering was er veel aandacht voor financiële risico's, met name de risico's van hoge overheidsschulden.

¹ <https://g20.org/g20-media/ministerial-declaration-on-debt-sustainability-4th-finance-ministers-central-bank-governors-meeting/>

Het IMF stelt dat door recente schokken, vergrijzing en hogere veiligheidsuitgaven de overheidsschulden wereldwijd hoog zijn en verder zullen stijgen, wat groei, rentelasten en herfinancieringsrisico's onder druk zet.

Agendaonderwerp: Discussie over begrotingstoezicht in de Eurogroep

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal spreken over het begrotingstoezicht in de Eurogroep. Op het moment van schrijven is er nog geen document beschikbaar en is de oriëntatie van de discussie nog niet bekend. In het kader van de coördinatie van het begrotingsbeleid in de eurozone hebben eurolanden medio oktober hun ontwerpbegrotingen (draft budgetary plans; DBPs) voor 2026 ingediend bij de Commissie. Het DBP geeft een update van het uitgavenpad en het macro-economisch beeld. De Commissie zal over de ontwerpbegrotingen een opinie opstellen, die zal worden behandeld in de Eurogroep van december. De Kamer zal in december een kabinetsappreciatie ontvangen van de beoordeling van de Commissie over de ontwerpbegrotingen.

Agendaonderwerp: Eurozone concurrentie: uitdagingen – een herziening

Document: Nog niet ontvangen

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

In 2024 zijn vier discussies gevoerd in de Eurogroep over het thema concurrentievermogen. Dit was naar aanleiding van de toenemende aandacht voor het thema in de Europese discussie, onder andere door de (te publiceren) rapporten van dhr. Letta (april 2024)² en dhr. Draghi (september 2024)³. Als afronding van de werkstroom nam de Eurogroep een verklaring⁴ aan over dit onderwerp. De Eurogroep zal naar verwachting van gedachten wisselen over het concurrentievermogen van de eurozone met het oog op hernieuwde aandacht voor dit thema en de manier waarop dit thema binnen de Eurogroep verder kan worden gebracht.

Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk hoe de bespreking over het concurrentievermogen in de Eurogroep wordt ingevuld. Het kabinet zal aangeven de hernieuwde aandacht voor dit thema in Eurogroep-verband te waarderen. De Nederlandse inbreng zal aansluiten bij eerdere inzet en prioriteiten van het demissionaire kabinet⁵, met onder meer aandacht voor bevordering van de juiste randvoorwaarden met behoud van het Europees gelijk speelveld, versterking van de kapitaalmarktunie en daarmee het mobiliseren van privaat (durf)kapitaal voor investeringen en innovatie. Ook is versterking van de interne markt van belang door belemmeringen en onnodige regeldruk op de interne markt weg te nemen. Het kabinet zal inbrengen dat het van belang is, onder andere gelet op de hoge publieke schulden en begrotingstekorten, dat lidstaten hun overheidsfinanciën op orde brengen en groeibevorderende investeringen en structurele (nationale) hervormingen blijven prioriteren. Volgens het kabinet moet de discussie over Europese publieke middelen voor versterking van het (Europese) concurrentievermogen worden gevoerd tijdens de onderhandeling over onder andere het Europees Concurrentievermogenfonds, als onderdeel van het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2028-2034.

² [Much more than a market – Enrico Letta](#)

³ [The future of European Competitiveness - Mario Draghi](#)

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2024/11/04/competitiveness-of-the-european-economy-statement-of-the-eurogroup-in-inclusive-format/>

⁵ <https://open.overheid.nl/documenten/6e5c65af-d0f9-4b51-913f-f81e245cd780/file>

Agendaonderwerp: Discussie over bankieren en de impact op de economie van de eurozone

Document: Nog niet ontvangen

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep wisselt van gedachten over de Europese bankensector en de rol van de Europese bankensector in de economie van de Eurozone. Sinds het verschijnen van het Draghi-rapport is er veel aandacht voor het Europese concurrentievermogen, ook voor de rol van de bankensector hierin. De Europese Commissie werkt aan een rapport over de Europese bankensector en het raamwerk voor bankregelgeving. Dat rapport wordt naar verwachting in 2026 gepubliceerd en zal, mede op verzoek van verschillende lidstaten, ook nadrukkelijk ingaan op het concurrentievermogen van de sector.

Het kabinet volgt de ontwikkelingen in de Europese bankensector op de voet en steunt het initiatief van de Europese Commissie om hierover een rapport op te stellen. Daarbij verwelkomt het kabinet ook het werk van de Europese Centrale Bank en van andere Europese toezichthouders. Het kabinet onderschrijft het belang van een Europese bankensector die intern met elkaar concurreert maar ook internationaal de concurrentie aan kan gaan. In dat kader wordt bij verschillende Europese instellingen gewerkt aan mogelijkheden voor versimpeling van regelgeving voor banken. Het kabinet ziet mogelijkheden om deze versimpeling te bewerkstelligen, maar hecht er ook aan dat Europa internationale standaarden naleeft en dat de financiële stabiliteit gewaarborgd blijft.

Agendaonderwerp: Update bankenunie inclusief rapportage over operationale aspecten

1) Tweeëntwintigste hoorzitting van de voorzitter van de Raad van Toezicht 2) Rapportage over recente activiteiten van de Single Resolution Board (SRB)

Document: Nog niet ontvangen

Aard bespreking: Reguliere update

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Op grond van een memorandum van overeenstemming tussen de Ecofinraad en de ECB neemt de voorzitter van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (*single supervisory mechanism, SSM*) twee keer per jaar deel aan de Eurogroep om van gedachten te wisselen. De voorzitter van het SSM zal naar verwachting toelichten hoe de Europese bankensector ervoor staat.

Daarnaast is tijdens de Eurogroep van november 2016 afgesproken dat ook de voorzitter van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (*single resolution board, SRB*) elk halfjaar een toelichting geeft over de werkzaamheden van de SRB, waaronder de resolutieplanning en de opbouw van het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (*single resolution fund, SRF*). De SRB heeft haar focus vanaf 2024 verlegd van het ontwerpen van resolutieplannen, naar het testen van de uitvoerbaarheid. De SRB zal vermoedelijk rapporteren over de voortgang hiervan.

Agendaonderwerp: (mogelijk) Update over de digitale euro

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Mogelijk wordt er tijdens de Eurogroep een update gegeven over de onderhandelingen in de Raad over de digitale euro en/of het voorbereidend werk van het Eurosysteem. De Raad heeft onder het huidige Deense voorzitterschap de ambitie uitgesproken om dit kalenderjaar tot een Raadspositie te komen. De onderhandelingen in de raads werkgroepen vinden daarom in een hoog tempo plaats. Tijdens de Eurogroep van 19 september jl. is er bovendien op hoofdlijnen overeenstemming bereikt over de procedures voor het vaststellen van de aanhoudingslimieten. Desondanks zijn er nog meerdere openstaande vraagstukken, waarvan het kostenmodel één van de belangrijkste is.

Het kabinet is van mening dat de digitale euro bij een mogelijke invoering toegevoegde waarde moet hebben voor Nederlandse burgers en bedrijven. Deze toegevoegde waarde ziet het kabinet

met name in de offline functionaliteiten van de digitale euro. Offline functionaliteiten kunnen een terugvaloptie zijn voor digitale betalingen in het geval dat andere digitale betaaloplossingen tijdelijk verstoord of onderbroken zijn. Het kabinet zet zich er daarom voor in dat de offline functionaliteiten vanaf de introductie van de digitale euro beschikbaar zijn, als er een digitale euro komt. Daarnaast kan de digitale euro bijdragen aan de strategische autonomie van het Europese betalingsverkeer door de afhankelijkheid van niet-Europese betaaldienstverleners te verminderen.

Het kabinet zet zich bij de mogelijke invoering van de digitale euro in voor waarborgen omtrent privacy, niet-programmeerbaarheid en het kostenmodel. Zo is het kabinet van mening dat de digitale euro aan de hoogste standaarden moet voldoen op het gebied van privacy en daarmee zoveel mogelijk moet aansluiten bij de eigenschappen van contant geld. Ook is het kabinet van mening dat de kosten voor de digitale euro proportioneel verdeeld moeten worden over winkeliers, betaaldienstverleners en burgers.

Ecofinraad

Agendaonderwerp: Ecofin-ontbijt over de wereldwijde minimumbelasting (Pijler 2)

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Op verzoek van enkele lidstaten heeft het Deense voorzitterschap tijdens het Ecofin-ontbijt een gedachtewisseling geagendeerd over de wereldwijde minimumbelasting (Pijler 2), gegeven ontwikkelingen in het Inclusive Framework (IF) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

In januari van dit jaar heeft de Verenigde Staten (VS) aangegeven dat toezeggingen die de vorige regering van de VS heeft gedaan met betrekking tot de wereldwijde minimumbelasting niet meer van kracht zijn zolang (elementen uit) de wereldwijde minimumbelasting niet door het Congres zijn aangenomen⁶. Sindsdien wordt in het IF opnieuw onderhandeld over de wereldwijde minimumbelasting en hoe het Amerikaanse belastingstelsel hiernaast kan bestaan ('Side-by-Side'). Dit is mede omdat de VS al langer een eigen vorm van een minimumbelasting kent.

Op 28 juni jl. hebben de ministers van Financiën van de G7-landen een gezamenlijke verklaring⁷ gepubliceerd met daarin een aantal principes op basis waarvan een zogenaamd Side-by-Side systeem verder kan worden uitgewerkt. Volgens deze G7-verklaring worden multinationals waarvan het hoofdkantoor in de VS is gevestigd voor zowel hun binnenlandse als buitenlandse winsten vrijgesteld van de inkomen-inclusiemaatregel en de onderbelaste winstmaatregel. Daarbij wordt expliciet het belang benadrukt van het aanpakken van substantiële risico's met betrekking tot het gelijke speelveld of grondslaguitholling en winstverschuiving, om de gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen te waarborgen. Ook zal volgens de G7-verklaring parallel aan de uitwerking van een Side-by-Side systeem verder worden gewerkt aan vereenvoudiging van Pijler 2. Tot slot zal worden gekeken of de behandeling van niet-restitueerbare belastingtegoeden op basis van reële aanwezigheid (zogenaamde '*substance-based non-refundable tax credits*') onder Pijler 2 moet worden aangepast.

Momenteel wordt nog onderhandeld over de uitwerking van de G7-verklaring en de vormgeving van het Side-by-Side systeem binnen het IF, met het streven om voor het einde van het jaar overeenstemming te bereiken. Daarbij wordt door de leden van het IF ook gekeken naar mogelijkheden om de minimumbelasting te vereenvoudigen en naar de behandeling van niet-

⁶ Zie <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/the-organization-for-economic-co-operation-and-development-oecd-global-tax-deal-global-tax-deal/> waarin wordt verwezen naar de 'OECD Global Tax Deal'. De wereldwijde minimumbelasting is daar onderdeel van.

⁷ Zie <https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/06/g7-statement-on-global-minimum-taxes.html>. De G7 bestaat uit Canada (tevens huidige voorzitter van de G7), de VS, het VK, Duitsland, Frankrijk, Italië en Japan.

restitueerbare belastingtegoeden. Vanzelfsprekend wordt de Kamer op de hoogte gehouden wanneer er meer duidelijkheid is.

Het kabinet acht het van belang om de effectiviteit en stabiliteit van het internationale belastingstelsel te waarborgen en om recht te doen aan de internationale afspraken over de wereldwijde minimumbelasting. Daarbij is het belangrijk om de doelstellingen van de minimumbelasting niet uit het oog te verliezen. Die doelstellingen zijn een ondergrens te stellen aan belastingconcurrentie tussen landen en de prikkel te verminderen voor multinationals om winsten naar landen die weinig belasting heffen te verplaatsen. Tegelijkertijd blijft het bij de vormgeving van een Side-by-Side systeem essentieel om oog te houden voor de Nederlandse belangen, zoals het behoud van een gelijk speelveld en het EU-concurrentievermogen. Deze belangen zijn onlosmakelijk verbonden met de onderhandelingsinzet van het kabinet. Het kabinet trekt hierin samen op met andere landen die de wereldwijde minimumbelasting hebben geïmplementeerd. Dit betreft in het bijzonder de EU-lidstaten, gezien de EU-richtlijn minimumniveau van belastingheffing en het gezamenlijke belang om het gelijke speelveld voor Europese multinationals en het EU-concurrentievermogen zo goed mogelijk te waarborgen. Indien opportuun zal Nederland op basis van bovenstaande deelnemen aan de gedachtewisseling.

Agendaonderwerp: Herziening van de energiebelastingrichtlijn (ETD)

Document: Op dit moment nog niet beschikbaar. Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het Delegates Portal geplaatst onder de titel 'Revision of the Energy Taxation Directive (ETD)'

Aard bespreking: Ter besluitvorming

Besluitvormingsprocedure: Unanimiteit

Toelichting:

De Raad zal spreken over de herziening van de richtlijn energiebelastingen (ETD). Daarbij zal het Deense voorzitterschap inzetten op het bereiken van overeenstemming over de hoofdlijnen van de door hen voorgestelde compromistekst, met het oog op een stemming in een volgende Ecofinraad. De rechtsbasis is art. 113 Verdrag betreffende de werking van de EU (VWEU). De besluitvorming ten aanzien van het voorstel is unanimiteit (met raadpleging van het Europees Parlement). Het oorspronkelijke ETD-voorstel is op 14 juli 2021 gepubliceerd, als onderdeel van het Fit-for-55 pakket. De laatste informatie over de onderhandelingen heeft de Kamer januari jl. ontvangen⁸.

Het ETD-voorstel is gericht op beperking van klimaatverandering door het verhogen van de minimumtarieven voor energieproducten en het verbreden van de grondslag. Het kabinet heeft zich tijdens de onderhandelingen steeds ingezet voor een ambitieuze ETD. Dit is in lijn met het voornemen van het huidige kabinet om fossiele regelingen in Europees verband af te schaffen. Het voorstel is echter onder druk van verschillende lidstaten gedurende de onderhandelingen de afgelopen jaren steeds verder afgezwakt in milieuambitie. Het kabinet heeft zich de afgelopen vier jaar onder meer ingezet voor het belasten van lucht- en zeevaart en het uitbreiden van de reikwijdte van de ETD naar mineralogische processen. Vanwege de weerstand van een grote groep lidstaten lijkt er geen mogelijkheid om wezenlijke vooruitgang op deze punten te boeken.

Op andere vlakken is de laatste compromistekst nog steeds wel een verbetering ten opzichte van de huidige ETD. Het betreft een beperkte verhoging van de minimumtarieven, een vorm van indexatie, het onderscheid tussen meer en minder vervuilende brandstoffen, nieuwe minimumtarieven voor nieuwe energieproducten en de uitfasering van de vrijstelling voor energieproducten gebruikt voor warmteopwekking in warmtekrachtkoppelingen (WKK's). Het kabinet wil dat deze positieve elementen behouden blijven. Het is voor het kabinet van belang om de verhoging van de minimumtarieven inclusief indexeringsbepaling te behouden.

⁸ Kamerstukken II 2024-2025, 21 501-07, nr. 2086

Agendaonderwerp: Financiële steun Oekraïne (voorstel door de Commissie volgt)

Document: op dit moment nog niet beschikbaar

Aard bespreking: N.v.t.

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

In de State of the Union Speech op 10 september jl. heeft Commissievoorzitter Von der Leyen aangekondigd te werken aan een voorstel voor het gebruik van de in de EU bevroren Russische Centrale Banktegoeden voor financiële steun aan Oekraïne. Het idee is om de cashtegoeden die voortvloeien uit de bevroren activa te gebruiken voor leningen aan Oekraïne, zonder dat sprake is van daadwerkelijke confiscatie. Voor de leningen wordt gebruikgemaakt van activa op de balans van Euroclear waarvan de looptijd is bereikt. De Commissie heeft nog geen officieel voorstel voor deze reparatieleningen gepresenteerd. Het idee is wel op hoofdlijnen besproken tijdens het ontbijt voorafgaand aan de Ecofinraad van 10 oktober jl. en zal ook tijdens de Ecofinraad in november aan bod komen. Het kabinet staat open voor het initiatief van de Commissie, dat in lijn is met de Nederlandse oproep om aanvullende maatregelen op basis van de Russische centralebanktegoeden te verkennen. Het kabinet acht het van belang dat het voorstel juridisch, technisch en financieel houdbaar is, dat de G7-partners betrokken worden en de risico's en lasten door alle lidstaten van de EU gedragen worden. Daarnaast is het kabinet van mening dat de steun zoveel mogelijk moet aansluiten op de noden van Oekraïne, waarbij er ruimte blijft voor Oekraïne om de bestedingsdoelinden te bepalen.

Het kabinetsbeleid is dat Nederland Oekraïne politiek, militair, financieel en moreel actief en onverminderd blijft steunen in tijd van oorlog, herstel en wederopbouw, zolang als dat nodig is. Het kabinet steunt conform meerdere Kamermoties het gebruik van de bevroren Russische Centrale Banktegoeden. Van belang hierbij is dat Oekraïne de herstelleningen in kan zetten daar waar de noden het grootst zijn. Het kabinet is voorstander van het gebruik van deze tegoeden om het gat in de Oekraïense begroting te dichten. Het IMF schat in dat het Oekraïense begrotingstekort volgend jaar zal oplopen. Daarnaast zal het kabinet blijven pleiten voor de betrokkenheid van G7-landen.

Agendaonderwerp: Vereenvoudiging van regels en het verminderen van regeldruk

a) Jaarlijkse Voortgangsrapportage over vereenvoudiging, implementatie en handhaving

b) Jaarlijkse Overzichtsrapportage over vereenvoudiging, implementatie en handhaving

Document: de Jaarlijkse Overzichtsrapportage is te vinden op de website van de Europese Commissie⁹, de 2025 Annual Progress Report is te vinden op Delegates Portal (14307/25).

Aard bespreking: Presentatie van de Commissie en gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

In het kader van de agenda voor Betere Regelgeving zal de Ecofinraad spreken over de Overzichtsrapportage en de Jaarlijkse Voortgangsrapportage over vereenvoudiging, implementatie en handhaving. Tijdens de Raad zal de Commissie deze rapportages presenteren.

In de eerste Jaarlijkse Overzichtsrapportage 2025 presenteren voorzitter van de Europese Commissie Von der Leyen en Eurocommissaris Dombrovskis (verantwoordelijk voor o.a. Uitvoering en Vereenvoudiging) de voortgang op de agenda voor Betere Regelgeving. Het gaat daarbij om drie hoofdlijnen: vereenvoudiging, implementatie en handhaving van regelgeving.

In het werkprogramma van de Commissie van 2025 waren 11 van de 18 voorstellen gericht op het verminderen van regeldruk en het vereenvoudigen van regelgeving. Hieronder vallen ook de zes omnibussen, die gezamenlijk moeten leiden tot een jaarlijkse besparing van EUR 8,6 miljard voor Europese bedrijven. Ook zijn er 28 Implementatiedialogen opgezet, waarin Eurocommissarissen met het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en andere relevante actoren om de tafel zitten om te bespreken waar deze betrokkenen tegenaan lopen (i.e. veranderende rapportageverplichtingen, de complexiteit van EU-wetgeving). Verder heeft de Commissie 168

⁹ [2025 Overview Report on Simplification, Implementation and Enforcement - European Commission](#)

dialogen gehouden met lidstaten over de implementatie van EU-wetgeving, in plaats van gelijk inbreukprocedures bij het Hof van Justitie te starten. Hoewel de Commissie benadrukt dat formele inbreukprocedures nodig blijven, stelt de Commissie tevreden vast dat lidstaten in 95% van de gevallen tijdens de dialoog met oplossingen kwamen zodat een inbreukprocedure niet hoefde te worden doorgezet. Daarnaast doet de Commissie in de Overzichtsrapportage een appèl op lidstaten om EU wet- en regelgeving snel te implementeren en mee te helpen met het vereenvoudigen van regelgeving en het verminderen van bureaucratie die voortvloeit uit nationale regels.

Alle Eurocommissarissen rapporteren jaarlijks over de stand van zaken rond vereenvoudiging, implementatie en handhaving op hun beleidsterreinen. Daarom ligt deze Raad ook de Jaarlijkse Voortgangsrapportage 2025 van Eurocommissaris Serafin (verantwoordelijk voor o.a. Begroting) voor. In deze Voortgangsrapportage gaat Serafin in op het voorstel voor het nieuwe MFK, waarin versimpeling en efficiëntie centraal staan. Zo wil de Commissie onder het nieuwe MFK één loket om informatie over EU-financieringsmogelijkheden te verkrijgen (in plaats van de huidige meer dan 30), de prestatie-indicatoren drastisch terugbrengen (van ongeveer 5000 naar 900) en de procedures onder het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) stroomlijnen. In het kader van het nieuwe MFK heeft Serafin de afgelopen periode gesprekken gevoerd met beleidsmakers, regio's, bedrijven en andere betrokkenen over de begrotingsprioriteiten en het MFK-voorstel. Hierin kwam ook de roep om versimpeling duidelijk naar voren. Serafin geeft in de Voortgangsrapportage aan de gesprekken met betrokkenen ook in het komende jaar voort te zetten.

Het kabinet verwelkomt dat de Commissie aandacht heeft voor de vereenvoudiging van regels en het verminderen van regeldruk en dat het de voortgang ook wil bewaken door middel van voortgangs- en overzichtsrapportages. Ook voor het kabinet is het verlichten van regeldruk een prioriteit, zodat onrechtvaardigde barrières weg kunnen worden genomen en daarmee de interne markt wordt versterkt. Het kabinet verwelkomt daarom deze inspanningen om de regeldruk te verminderen door bijvoorbeeld rapportagevereisten van verschillende wetten te stroomlijnen, zonder de daarmee verband houdende beleidsdoelstellingen te ondermijnen. Voorspelbaarheid en rechts- en investeringszekerheid voor bedrijven en betrouwbaarheid van het (Europese) wetgevingsproces blijven daarbij een belangrijk aandachtspunt. Een kabinetsappreciatie van de voorstellen voor het MFK is te vinden in de Kamerbrief van 12 september jl.¹⁰

Agendaonderwerp: Economische en financiële impact van de Russische agressie tegen Oekraïne

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Ecofinraad zal van gedachten wisselen over de economische en financiële impact van de Russische agressie tegen Oekraïne en over Europese steunmaatregelen. Oekraïne heeft recent bij het IMF een aanvraag ingediend voor een nieuw steunprogramma, welke momenteel door het IMF wordt beoordeeld. In dat kader is het IMF ook bezig met een nieuwe voorlopige inschatting van de financiële noden, die binnenkort gepubliceerd zal worden. Voor het huidige jaar worden de financieringsnoden van Oekraïne door bestaande steunfaciliteiten gedekt. Echter, voor de periode 2026-2027 resteert naar verwachting een ongedekt financieringstekort waarvoor opnieuw naar steun van internationale donoren zal worden gekeken.

Op dit moment zijn de Europese Oekraïne-faciliteit van EUR 50 mld. voor de periode 2024-2027, de *G7 Extraordinary Revenue Acceleration* (ERA) leningen van ca. EUR 45 mld. en het IMF-programma belangrijke voor Oekraïne. Deze onderdelen stellen Oekraïne in staat op om de begrotingstekorten (deels) te dekken en om de strijd tegen Russische agressie voort te zetten. Op 31 oktober besluit Coreper over de uitbetaling van 1,8 mld. euro voor tranche vijf van de EU Oekraïne-faciliteit. Hiervoor heeft OEK aan tien hervormingsstappen voldaan. Op 1 oktober jl. heeft

¹⁰ [Kamerbrief reactie op voorstellen Meerjarig Financieel Kader en eigenmiddelenbesluit](#) | [Kamerstuk](#) | [Rijksoverheid.nl](#)

de Europese Commissie de negende tranche van het EU-aandeel in de ERA-leningen van EUR 4 mld. verstrekt aan Oekraïne. Dit is in lijn met de aangekondigde *frontloading*. Er is tot op heden EUR 14 mld. van het EU-aandeel van totaal EUR 18,1 mld. uitbetaald.

Het kabinetsbeleid is dat Nederland Oekraïne politiek, militair, financieel en moreel actief en onverminderd blijft steunen in tijd van oorlog, herstel en wederopbouw, zolang als dat nodig is. Het kabinet steunt conform meerdere Kamermoties het gebruik van de bevroren Russische Centrale Banktegoeden. Van belang hierbij is dat Oekraïne de herstelleningen in kan zetten daar waar de noden het grootst zijn. Het kabinet is voorstander van het gebruik van de tegoeden om het gat in de Oekraïense begroting te dichten. Het IMF schat namelijk in dat het Oekraïense begrotingstekort volgend jaar zal oplopen. Daarnaast zal het kabinet blijven pleiten voor de betrokkenheid van G7-landen.

Uitvoeringsbesluiten van de Raad onder de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF)

Document: De Commissievoorstellen voor aanpassing van uitvoeringsbesluiten van de Raad ter goedkeuring van de herstel- en veerkrachtplannen worden voorafgaand aan het overleg gepubliceerd op eur-lex.europa.eu.¹¹

Aard bespreking: Aannee uitvoeringsbesluiten van de Raad

Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

Tijdens de Ecofinraad zal worden stilgestaan bij de stand van zaken ten aanzien van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit. Nederland kan de update aanhoren. Ook liggen de aanpassingen van de uitvoeringsbesluiten ter goedkeuring van de herstel- en veerkrachtplannen van Luxemburg, België, Estland, Kroatië, Slowakije en Roemenië voor. Deze lidstaten maken alle gebruik van de mogelijkheid om het HVP aan te passen op grond van objectieve omstandigheden, op basis van artikel 21 van de HVF-verordening. Voor een uitgebreide toelichting op deze grondslag voor wijziging verwijs ik u naar het verslag van de Eurogroep- en Ecofinraad van juni 2024.¹²

Luxemburg

De aanpassing van het Luxemburgse plan heeft betrekking op 16 maatregelen. Luxemburg geeft aan dat drie maatregelen worden aangepast omdat deze gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn door onverwachte technische obstakels die tot significante vertragingen hebben geleid. Deze maatregelen zien op de creatie van een nieuw technologisch ecosysteem, infrastructuur en digitalisering. Luxemburg geeft aan dat één maatregel wordt aangepast omdat er een beter alternatief beschikbaar is waarmee het originele ambitieniveau van de maatregel kan worden bereikt. Deze aanpassing ziet op de hervorming van regelgeving aangaande de bevoegdheden van gezondheidszorgprofessionals. Daarnaast geeft Luxemburg aan dat tien maatregelen worden aangepast om betere alternatieven te implementeren, waarbij de administratieve lasten lager liggen en het uitvoeringsbesluit wordt vereenvoudigd. Deze maatregelen zien o.a. op gezondheidszorg, wonen, anti-witwassen, biogas, energie-efficiëntie, en duurzame mobiliteit. Ten slotte heeft Luxemburg verzocht om de ruimte die vrijkomt door deze aanpassingen in te zetten door het toevoegen van één maatregel en het verhogen van het ambitieniveau van twee maatregelen. Deze maatregelen zien op oplaadpunten en natuur.

België

De aanpassing van het Belgische plan heeft betrekking op 39 maatregelen. België heeft aangegeven dat 23 maatregelen gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn door hoge inflatie, onvoorziene technische obstakels, en een gebrek aan vraag. Deze maatregelen zien o.a. op infrastructuur, cybersecurity en digitalisering, gezondheidszorg, wonen, energie infrastructuur, oplaadpunten, hernieuwbare energie, en toerisme. België heeft aangegeven dat 18 maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven beschikbaar zijn waarmee het originele ambitieniveau

¹¹ Luxemburg: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/HIS/?uri=COM:2025:0646:FIN>

Roemenië: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CONSIL%3AST_14404_2025_INIT&qid=1761300902641

Estland: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0644&qid=1761300902641>

België: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0647&qid=1761300902641>

Kroatië: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0648&qid=1761300902641>

Slowakije: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0653&qid=1761301071935>

¹² <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2024D27551&did=2024D27551>

van de maatregelen kan worden bereikt. Deze maatregelen zien o.a. op wonen, waterstof, fietsinfrastructuur, het spoornetwerk, energie-efficiëntie in de bebouwde omgeving, en de energietransitie. België heeft aangegeven dat overige maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij de administratieve lasten lager liggen en het uitvoeringsbesluit wordt vereenvoudigd. Deze maatregelen zien o.a. op renovaties van publieke gebouwen, biodiversiteit, digitalisering, fietsinfrastructuur, digitalisering in het onderwijs, wonen, arbeidsmarkt, en landbouw. Ten slotte heeft België verzocht om de ruimte die vrijkomt door deze aanpassingen in te zetten door het toevoegen van acht maatregelen, die o.a. zien op offshore energie, biotechnologie, een kapitaalinjectie in SFPIM – een entiteit die dient als vehikel om o.a. investeringen in defensie te ondersteunen. Daarnaast heeft België verzocht om het ambitieniveau van zes maatregelen te verhogen, deze zien o.a. op digitalisering en het spoornet.

Estland

De aanpassing van het Estse plan heeft betrekking op 41 maatregelen. Estland heeft aangegeven dat drie maatregelen niet langer haalbaar zijn door veranderingen in marktvraag. Deze zien op digitalisering, hernieuwbare energie, en een proefprogramma voor energieopslag. Ook worden drie maatregelen aangepast omdat er betere alternatieven beschikbaar zijn waarmee het originele ambitieniveau van de maatregelen kan worden bereikt. Deze maatregelen zien op de groene transitie en de arbeidsmarkt. Daarnaast heeft Estland aangegeven dat 33 maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen en het uitvoeringsbesluit wordt vereenvoudigd. Deze maatregelen zien o.a. op digitalisering, groene technologie, energie-efficiëntie, infrastructuur, en gezondheidszorg. Ten slotte heeft Estland verzocht om de ruimte die vrijkomt door deze aanpassingen in te zetten door het toevoegen van een maatregel die ziet op de renovatie van het spoor, en door het ambitieniveau van één maatregel die ziet op infrastructuur, te verhogen.

Kroatië

De aanpassing van het Kroatische plan heeft betrekking op 151 maatregelen. Kroatië heeft aangegeven dat 17 maatregelen (gedeeltelijk) niet langer haalbaar zijn door hogere kosten, een gebrek aan vraag, en de gevolgen van aardbevingen in 2020. Deze maatregelen zien o.a. op infrastructuur, hernieuwbare energie, modernisering van het spoornet, toerisme, de bouw en renovatie van scholen, landbouw, de efficiëntie van het rechtssysteem, en breedbandinfrastructuur. Daarnaast heeft Kroatië aangegeven dat 133 maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen en het uitvoeringsbesluit wordt vereenvoudigd. Deze maatregelen zien o.a. op digitalisering, de energietransitie, bevordering van particuliere investeringen, diversificatie van kapitaalmarkten en verbetering van de toegang tot alternatieve financiering, innovatie, landbouw, toerisme, ondersteuning van de efficiëntie in de strijd tegen corruptie en georganiseerde misdaad, verbeteren van het toezicht op de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, en gezondheidszorg. Ten slotte heeft Kroatië verzocht om de ruimte die vrijkomt door deze aanpassingen in te zetten door het toevoegen van drie maatregelen die zien op een kapitaalinjectie in een financieel instrument ter ondersteuning van strategische digitale- en groene investeringen, een kapitaalinjectie in een financieel instrument ter ondersteuning van investeringen op het gebied van defensie en veiligheid, en de renovatie van door aardbevingen beschadigde gebouwen.

Slowakije

De aanpassing van het Slowaakse plan heeft betrekking op 93 maatregelen. Slowakije heeft aangegeven dat 12 maatregelen (gedeeltelijk) niet langer haalbaar zijn door technische obstakels die tot vertragingen hebben geleid en vanwege aanbestedingsproblemen, projectvertragingen en pro rata cofinanciering uit andere EU-fondsen. Deze maatregelen zien o.a. op hernieuwbare energie, de renovatie van historische- en monumentale gebouwen, transport infrastructuur en digitalisering. Slowakije heeft aangegeven dat twee maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven beschikbaar zijn waarmee het originele ambitieniveau van de maatregelen kan worden bereikt. Deze maatregelen zien op gezondheidszorg en natuurbehoud en waterbeheer op het platteland. Daarnaast heeft Slowakije aangegeven dat 69 maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen en het uitvoeringsbesluit wordt vereenvoudigd. Deze maatregelen zien o.a. op hernieuwbare energiebronnen, energie-efficiëntie, onderwijs, digitalisering en gezondheidszorg. Ten slotte heeft Slowakije verzocht om de ruimte die vrijkomt door deze aanpassingen in te zetten door het ambitieniveau van tien maatregelen te verhogen. Deze maatregelen zien o.a. op

hernieuwbare energie, duurzame mobiliteit, gezondheidszorg, het versterken van de administratieve capaciteit van de overheid en het verhogen van de energie-efficiëntie van overheidsgebouwen.

Roemenië

De aanpassing van het Roemeense plan heeft betrekking op 147 maatregelen. Roemenië heeft aangegeven dat 68 maatregelen (gedeeltelijk) niet langer haalbaar zijn door verstoringen in toeleveringsketens, hogere kosten en overige vertragingen buiten de controle van de lidstaat om. Deze maatregelen zien o.a. op gemeentelijk afvalbeheer, overstromingsmonitoring- preventie- en noodhulp, infrastructuur en gezondheidszorg, energie-efficiëntie, en infrastructuur. Daarnaast heeft Roemenië aangegeven dat 12 maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven beschikbaar zijn waarmee het originele ambitieniveau van de maatregelen kan worden bereikt. Deze zien o.a. op de nationale investeringsbank, investeringen in technologie, en hernieuwbare energie. Roemenië heeft aangegeven dat 52 maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen en het uitvoeringsbesluit wordt vereenvoudigd. Deze maatregelen zien o.a. op digitalisering, duurzame mobiliteit, financiële instrumenten ten behoeve van digitalisering van het MKB, onderwijs, cybersecurity, en openbaar bestuur. Daarnaast heeft Roemenië verzocht om 15 maatregelen uit het plan te halen door objectieve omstandigheden. Dit betreft maatregelen die o.a. zien op het spoornet, infrastructuur, onderwijs, en hernieuwbare energie. Ten slotte heeft Roemenië verzocht om de ruimte die vrijkomt door deze aanpassingen in te zetten door 20 nieuwe maatregelen toe te voegen aan het HVP. Deze maatregelen zien o.a. op afvalbeheer, elektriciteitsopslag, energie-efficiëntie, gezondheidszorg, digitalisering, en een kapitaalinjectie in de nationale ontwikkelingsbank.

De Europese Commissie oordeelt dat de redenen die Luxemburg, België, Estland, Kroatië, Slowakije en Roemenië aandragen, een aanpassing van het HVP rechtvaardigen en dat de herstelplannen ook na deze aanpassingen voldoen aan de eisen van de HVP-verordening. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Commissie. Nederland is daarom voornemens om in te stemmen met de voorstellen tot aanpassing van de uitvoeringsbesluiten van de Raad. Er wordt geen discussie verwacht in de Ecofinraad.

Agendaonderwerp: Jaarlijks rapport van het Europees Begrotingscomité

Document: 2025 annual report of the European Fiscal Board

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Ecofinraad zal van gedachten wisselen over het recent gepubliceerde jaarlijkse rapport van Europees Begrotingscomité (European Fiscal Board, EFB)¹³.

Het rapport biedt allereerst een analyse van de macro-economische ontwikkelingen in het afgelopen jaar. In 2024 groeide de economie van de EU en de eurozone minder sterk dan verwacht, mede door aanhoudende onzekerheden en de nasleep van eerdere schokken. Overheidsuitgaven boden steun aan de groei, terwijl investeringen terugliepen. De arbeidsmarkt bleef echter sterk en de inflatie daalde dankzij stabiele energieprijzen. Ondanks extra inkomsten namen de begrotingstekorten slechts beperkt af, doordat lidstaten deze middelen vooral besteedden aan hogere lopende uitgaven. De EFB wijst erop dat een verkrappend begrotingsbeleid in 2024 op zijn plaats was geweest.

Het rapport bespreekt vervolgens de implementatie van het Stabiliteits- en Groeipact, met bijzondere aandacht voor de effecten van de herziening in 2024. Volgens de EFB verliep de invoering van het nieuwe raamwerk onder grote tijdsdruk en ging deze gepaard met vertragingen bij het indienen van de middellange termijn budgettaire structurele plannen (medium term fiscal structural plans, MTFSP's) door de lidstaten. Daarbij blijken veel lidstaten in hun MTFSP's optimistischer over de macro-economische vooruitzichten dan het pad dat de Europese Commissie

¹³ [European Fiscal Board – Annual Report 2025](#)

voorstelt. Dit is volgens de EFB één van de voorbeelden waarbij de Europese Commissie minder strenge en minder transparante beoordelingen hanteerde, wat de voorspelbaarheid en naleving van de regels onder druk zet. Het nieuwe systeem laat volgens de EFB bovendien meer ruimte voor discretionaire beslissingen en legt sterk de nadruk op bilaterale afspraken, wat de consistentie en vergelijkbaarheid tussen lidstaten bemoeilijkt. Daarnaast was de rol van onafhankelijke fiscale instellingen (IFIs) beperkt, waardoor de externe controle verminderde. Ook de toepassing van de procedure voor buitensporige tekorten verliep terughoudender dan verwacht, met uitstel of het niet openen van procedures in enkele landen, wat de geloofwaardigheid van de regels niet ten goede kwam. Voor de toekomst benadrukt EFB het belang van het aanpakken van deze tekortkomingen en het versterken van de rol van onafhankelijke controle, zodat het vertrouwen in en de naleving van de begrotingsregels worden gewaarborgd.

Het kabinet onderschrijft de aandachtspunten die de EFB benoemt en zal er in de Ecofinraad voor pleiten dat deze ter harte worden genomen.

Agendaonderwerp: Conclusies over EU-statistieken

Document: Draft Council Conclusions on European Statistics (2025) beschikbaar op Delegates

Aard bespreking: Aannee raadsconclusies over EU-statistieken

Besluitvormingsprocedure: Consensus

Toelichting:

Nederland kan instemmen met de voorliggende conclusies over EU-statistiek, die voortbouwen op de prioriteiten uit 2024 en aansluiten bij de EU-politieke agenda voor 2024-2029. Jaarlijks bespreekt de Ecofinraad in het najaar de ontwikkelingen op statistisch gebied.

De herziening van Verordening (EG) 223/2009¹⁴ biedt betere toegang tot administratieve en digitale gegevens, wat innovatie en tijdigere, gedetailleerdere en kosteffectievere statistieken mogelijk maakt. Daarnaast is aandacht voor de professionele onafhankelijkheid van statistische instanties, vooral in een tijd van toenemende desinformatie. Een mogelijke update van de Europese Statistiekcode moet uitdagingen rond kunstmatige intelligentie en nieuwe databronnen aanpakken.

Kwaliteit, actualiteit en relevantie van Europese statistieken blijven centraal staan, met nadruk op het verminderen van administratieve lasten voor bedrijven en overheden. Het Europees Statistisch Systeem (ESS) draagt bij aan de EU-veroeenvoudigingsagenda door hergebruik van bestaande gegevens en innovatie. Er wordt opgeroepen om de EU-statistische wetgeving te toetsen op mogelijkheden voor vereenvoudiging en lastenverlichting.

De versterkte samenwerking tussen het ESS en het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) is essentieel voor hoogwaardige Europese statistieken. Ook de implementatie van het bijgewerkte wereldwijde stelsel van nationale rekeningen is cruciaal om statistieken af te stemmen op een digitale, mondiale en duurzame economie. Lidstaten moeten voldoende middelen beschikbaar stellen voor de ontwikkeling en productie van statistieken, met name voor de update van het Europees Stelsel van Nationale Rekeningen en het benutten van nieuwe databronnen en technologieën.

Er is vooruitgang geboekt bij de Principal European Economic Indicators (PEEIs) en bij statistieken voor het Stabiliteits- en Groeipact, macro-economische onevenwichtigheden, duurzaamheid, defensie, woningmarkt, energie en sociale statistieken. Verdere stappen zijn nodig om de laatste hiaten te dichten.

Agendaonderwerp: Vervolg op de bijeenkomst van de ministers van Financiën en de gouverneurs van de centrale banken van de G20 op 15 en 16 oktober 2025

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Terugkoppeling

¹⁴ [EUR-Lex - 02009R0223-20241226 - EN - EUR-Lex](#)

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Het voorzitterschap van de Raad en de Commissie zullen aan de Ecofin een terugkoppeling geven over de G20-bijeenkomst voor ministers van Financiën en centrale bank gouverneurs op 15 en 16 oktober. Tijdens deze bijeenkomst werd gesproken over de recente ontwikkelingen van de mondiale economie. Aan het einde van deze bijeenkomst werd een gezamenlijke verklaring uitgebracht, waarmee de G20-inzet op het gebied van de hoge schuldenlasten van ontwikkelingslanden werd bekrachtigd.

Overig

Voorstel van de Commissie om verordeningen 1173/2011¹⁵, 473/2013¹⁶, 472/2013¹⁷ en 332/2002¹⁸ in lijn te brengen met herziene Europese begrotingsregels.

Het Europese begrotingsraamwerk is in 2024 herzien. Daarbij werden de verordeningen die toezien op de preventieve arm en de correctieve arm, en de richtlijn die toeziet op de nationale begrotingsraamwerken herzien. Enkele andere onderdelen van het Europese begrotingsraamwerk die toezien op de coördinatie van het begrotingsbeleid in de eurozone bleven nog ongewijzigd. De Europese Commissie heeft nu een voorstel ingediend om deze verordeningen alsnog in lijn te brengen met de hervormingen die in 2024 zijn overeengekomen. Het betreft verordening 1173/2011 inzake de effectieve handhaving van het begrotingstoezicht in het eurogebied (de sancties verordening); verordening 473/2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerp-begrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone (de DBP verordening); verordening 472/2013 betreffende de versterking van het economische en budgettaire toezicht op lidstaten in de eurozone die ernstige moeilijkheden ondervinden of dreigen te ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit ('de begrotingsmonitoring verordening') en verordening 332/2002 houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten (verordening financiële ondersteuning betalingsbalansen).

Dit voorstel bevat technische aanpassingen en vereenvoudigingen om de bestaande regelgeving beter af te stemmen op de nieuwe kaders. Het kabinet kan zich vinden in de voorgestelde aanpassingen en vereenvoudigen.

Momenteel wordt dit voorstel behandeld in de ambtelijke voorportalen van de Ecofinraad. Zodra de Raadspositie ten aanzien van het voorstel in de Ecofinraad aan de orde komt, ontvangt uw Kamer een update in de geannoteerde agenda van de desbetreffende Eurogroep/Ecofinraad.

Verordening 1173/2011 (sancties)

Deze verordening regelt sancties voor overtredingen van het Stabiliteits- en Groeipact binnen de eurozone. Door de hervorming van het SGP in 2024 zijn bepaalde sanctiebepalingen verouderd of niet langer in overeenstemming met de herziene regelgeving. De Commissie stelt daarom voor om verschillende aanpassingen door te voeren, waaronder het schrappen van sancties die verwijzen naar de inmiddels afgeschafte 'significant deviation procedure' in de preventieve arm, het verlagen van sanctiebedragen in de correctieve arm om deze beter te laten aansluiten bij de nieuwe regels van Verordening (EU) 2024/1264 (die Verordening 1467/97 vervangt), en het verwijderen van de mogelijkheid om gedelegeerde handelingen te gebruiken bij sancties voor manipulatie van statistieken. Laatstgenoemde sancties blijven wel behouden, maar het instrumentarium wordt vereenvoudigd.

Verordening 473/2013 (begrotingsmonitoring)

¹⁵ [Verordening - 1173/2011 - EN - EUR-Lex](#)

¹⁶ [Verordening - 473/2013 - EN - EUR-Lex](#)

¹⁷ [Verordening - 472/2013 - EN - EUR-Lex](#)

¹⁸ [Verordening - 332/2002 - EN - EUR-Lex](#)

Deze verordening regelt de beoordeling van ontwerpbegrotingen en de correctie van buitensporige tekorten in de eurozone. Verwijzingen naar het stabiliteitsprogramma en het nationale hervormingsprogramma worden vervangen door het middellange termijn plan (Medium Term Fiscal Structural Plans, MTFSPs) dat beide heeft vervangen. Verouderde concepten, zoals het "medium-term objective" voor het structureel begrotingssaldo, worden geschrapt en rapportageverplichtingen vereenvoudigd. Lidstaten verwerken de genomen stappen ter correctie van het buitensporig tekort voortaan niet in een afzonderlijk rapport, maar in de voortgangsrapportage.

Verordening 472/2013 (toezicht bij financiële stabiliteitsproblemen)

Deze verordening regelt het versterkte toezicht op eurolanden die te maken hebben met ernstige financiële problemen, evenals het post-programmatoezicht na afloop van financiële bijstand. De Commissie wil duidelijk maken dat versterkt toezicht verplicht is voor eurolanden die preventieve financiële steun ontvangen. Tegelijkertijd wordt de toepassing ervan beperkt om te voorkomen dat dit landen ontmoedigt om tijdig hulp aan te vragen. De focus van het post-programmatoezicht wordt aangescherpt: het richt zich op de terugbetalingscapaciteit van landen en op hervormingen die buiten de MTFSPs vallen. Er wordt een gelaagd toezichtstelsel ingevoerd, waarbij de intensiteit van het toezicht afhankelijk is van het risiconiveau. Na vijf jaar van voortdurend toezicht vindt een beoordeling van de terugbetalingscapaciteit plaats. Bij een laag risico kan het toezicht vervolgens worden versoepeld en beperkt tot regelmatige beoordelingen gedurende maximaal vijf jaar. Daarnaast wordt de rapportagedruk verlicht: het aantal rapportages onder post-programmatoezicht wordt verminderd en dubbele verslaglegging, bijvoorbeeld met het Europees Semester, wordt geschrapt.

Verordening 332/2002 (financiële ondersteuning betalingsbalansen, niet-eurolanden)

Deze verordening regelt financiële steun aan niet-eurolanden met betalingsbalansproblemen. Het huidige 'back-to-back'-principe, waarbij elke lening direct gekoppeld is aan een uitbetaling met dezelfde voorwaarden, wordt vervangen door een meer gediversifieerde financieringsstrategie. Dit maakt het mogelijk het tijdstip en de looptijd van leningen los te koppelen van uitbetalingen en creëert een gemeenschappelijke liquiditeitspool. Dit vergroot de flexibiliteit, vermindert fragmentatie van schulduitgiftes, bespaart kosten en maakt financiering minder afhankelijk van marktomstandigheden.

TER-BESLISSING

Aan de minister 29/10

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Geannoteerde agenda en CoCo Eurogroep/Ecofinraad
november 2025

Datum
27 oktober 2025

Notanummer
2025-0000492841

Bijlagen
1. Geannoteerde agenda
2. CoCo-conclusies
3. Brief aan TK
4. Brief aan EK

Aanleiding

Bijgevoegd vindt u ter verzending aan de Kamer de Geannoteerde Agenda (GA) voor de Eurogroep en Ecofinraad van 12 en 13 november 2025. Daarnaast treft u ter akkoord de CoCo-conclusies voor de MR van vrijdag 7 november 2025 aan.

Beslispunten

1. Graag uw beider goedkeuring voor de GA en aanbiedingsbrieven TK en EK
2. Graag uw beider akkoord op de CoCo-conclusies.
3. Verzoek (minister) om de bijgevoegde aanbiedingsbrieven TK en EK te ondertekenen.
4. Graag uw beider akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

Middels de Geannoteerde Agenda informeert u de Kamer ook over een aantal aangepaste verordeningen. Deze aanpassingen zijn noodzakelijk om bestaande wetgeving in lijn te brengen met de herziening van de Europese begrotingsregels, die in 2024 heeft plaatsgevonden.

Toelichting

De volgende onderwerpen zijn opgenomen in de geannoteerde agenda:

Eurogroep 12 november:

- Macro-economische en begrotingsontwikkelingen, inclusief een debrief van de internationale bijeenkomsten
- Discussie over begrotingstoezicht in de Eurogroep
- Eurozone concurrentie: uitdagingen – een herziening
- Discussie over bankieren en de impact op de economie van de eurozone
- Update bankenunie inclusief rapportage over operationele aspecten
 - Tweeëntwintigste hoorzitting van de voorzitter van de Raad van Toezicht
 - Rapportage over recente activiteiten van de Single Resolution Board
- Update over de digitale euro

Ecofinraad 13 november:

- Ecofin-ontbijt over de wereldwijde minimumbelasting
- Herziening van de energiebelastingrichtlijn
- Financiële steun aan Oekraïne (voorstel in behandeling)

- Vereenvoudiging van regels en het verminderen van regeldruk:
 - Jaarlijkse voortgangsrapportages over handhaving en implementatie
 - Overzichtsrapportages over implementatie en vereenvoudiging
- Economische en financiële impact van de Russische agressie tegen Oekraïne
- Economisch herstel in Europa: Uitvoeringsbesluiten van de Raad in het kader van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit
- Jaarlijks rapport van de European Fiscal Board
- Conclusies over EU-statistieken
- Vervolg op de bijeenkomst van ministers van Financiën en gouverneurs van de centrale banken van de G20 op 15 en 16 oktober 2025.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.